

DUHOVNE MISLI
BL. MIROSLAVA BULEŠIĆA
U KORIZMI

Fažana, 2024.

Molitva blaženiku

Bože, Oče naš nebeski, Ti si u svećeniku Miroslavu Bulešiću dao svome narodu revnoga pastira i neustrašivog mučenika. Po njegovu zagovoru učvrsti u nama vjeru i ustrajnu strpljivost u teškoćama života te daj da se spremno zalažemo za rast i jedinstvo Crkve.

Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

[Molim Te da mi po zagovoru bl. Miroslava udijeliš milost...]

Oče naš. Zdravo Marijo. Slava Ocu.

Blaženi Miroslave, moli za nas!

UVOD

Dragi štovatelji bl. Miroslava Bulešića,

papa Franjo u korizmenoj poruci poziva „sve kršćanske zajednice da učine ovo: da svojim vjernicima ponude trenutke u kojima će razmišljati o svom načinu života, da izdvoje vremena za propitkivanje o svojoj prisutnosti na vlastitom teritoriju i svojemu doprinosu njegovu boljitku.“ Smatrao sam prigodnim da ovogodišnji naš korizmeni hod bude uz misli bl. Miroslava da upoznamo „samog sebe, popravimo mane, prikažemo se Bogu“.

Korizma je milosno vrijeme za naš duhovni život. Kršćanski život traži uvijek nove povratke k Gospodinu. Ovaj povratak pak, sa svoje strane, zahtijeva dublje poznavanje samoga sebe. Postati sve osjetljivi za vlastitu situaciju.

Pred sobom imamo lik bl. Miroslava Bulešića u njegovoj riječi koju je izgovorio u propovijedi ili zapisao u svom Duhovnom dnevniku. Ove kratke misli neka nam budu „duhovne kapi“ u korizmenom hodu prema Uskrsu.

Svaki dan pročitajmo uz Riječ Božju i ovu kratku duhovnu misao našeg Blaženika i zastanimo trenutak u tišini. Svima želim blagoslovljeno milosno vrijeme korizme.

vlč. Ilija Jakovljević, vicepostulator

PEPELNICA – ČISTA SRIJEDA

Svrha duhovnih vježbi: upoznati samog sebe, popraviti mane, prikazati se sav Bogu dušom i tijelom za Njegovu službu.

Od ovih duhovnih vježba ovisi moja vječnost.

Srcem cijelim zazivam Te na pomoć, o moj Bože! Pomozi meni grešniku u tom času, priskoči u pomoć savjetima, nadahnućima meni nedostojnomu i daj mi milost da Ti vjerno budem služio sada i dok sam živ.

Sveta Marijo, u Tvoje ruke stavljam sinovski svoje djelo, veliko djelo. Ti mi isprosi od svojeg Sina sve milosti potrebne da mogu vjerno izvršiti i odlučiti i održavati ono što mi ne bude više moguće opozvati. Pomozi mi, Majko, pomozi.

U pogibli ću biti uvijek, ali ufam se u tvoju pomoć, o Bože. „Ako je Bog sa mnom, tko će protiv mene“. – usp. Rim 8,31].

Govori mi, o Bože, rasvijetli, ražari mi srce, okrijepi me, daj mi milost da mogu postati svet i vrijedan tvoj svećenik.

Isuse, Tebi živim, Isuse, Tebi umirem, Isuse, Tvoj sam živ i mrtav!¹

¹ Duhovni dnevnik, 29. 8. 1942.

ČETVRTAK NAKON PEPELNICE

Ti mi govoriš: „Ne možeš služiti dvojici gospodara.“ Ili meni ili svijetu. Ako služiš meni, ne možeš služiti svijetu ili obratno. Ti hoćeš biti moj svećenik? Onda treba, da meni sasvim služiš. Ostaješ u svijetu, ali nisi od svijeta. Moraš obratiti svijet, ali ne postati svjetski; moraš biti moj! Od nikoga više, nego sasvim moj. Lako ćeš moći vršiti moje zapovijedi, obavljati djela moja. Ti moraš biti uvijek sjedinjen sa mnom. Nije za tebe čast, hvala, veselje svjetsko, već čast, hvala, veselje, koje ti ja dajem. Sjeti se da onaj koji uzme u ruku plug i okrene se natrag, nije valjan radnik. Znaj da ti sam ne možeš ništa. Uzdam se u mene i moći ćeš sve po mojoj milosti.

Razumijem Te, moj Isuse. Vidim da treba, da se odlučim: ili za Te ili za svijet. A za svijet neću, ni sad, ni nikad, nego hoću za Te sad i uvijek. Moram se žrtvovati, moram postati sasvim Tvoj... Izvan Tebe nema ništa. Bez Tebe nije mi života. Neću da tražim časti, hvale od svijeta. Samo Tvoju čast hoću da tražim, samo za Tobom hoću da idem. Za Te hoću da živim i umrem. Tvoj hoću da budem.

U poniznosti daj mi živjeti, moj Bože. Daj da ja vidim ono što sam pred Tobom, daj mi milost uvjerenja da nisam ništa drugo nego neznatno biće, grešnik, te da si ne mogu, i ne smijem ništa pripisati izvan grijeha, koji me uvijek prati. Ničim se ne mogu oholiti, ja sve što imam, imam od Tebe, o Bože, ili posredno od drugih.²

² Duhovni dnevnik, 30. 8. 1942.

PETAK NAKON PEPELNICE

Život mi je uvijek jednak. Poteškoća ima, sumnje i kolebanja također. Bog hoće da me dobro iskuša prije nego mi podijeli milost i znak svećeništva Kristova. Hvala Bogu!

Kolike tuge, kolike nevolje i žalosti na svijetu. Srca su puna trpljenja. Slatko je trpjeti kada se trpi uz Krista. Nije za ništa uzalud Isus izabrao trpljenje i smrt: on je znao da bez trpljenja nema spasa, da bez muke nema slave.

Isuse, daj mi s Tobom trpjeti. Darujem Ti svoje trpljenje što sam podnesao i što uz Tvoju sv. milost podnašam. Daj mi da postanem svećenik u pravom smislu. Daj da trpim uz žalosne, da ih razumijem, da ih utješim. Ne daj da ikada klonem duhom.

Majko, pomози mi u pripravljanju. Nije u meni savršenstva, u meni je previše mana. Bože, pomози! Daj da se uvijek sjetim „conditionis meae!“ [svojeg položaja]. Daj mi vjere u moje svećeništvo! Moj Bože! Majko moja, ne zapusti me nikada. Ne daj da ja izgubim svoju čistoću. Daj mi pomoć da budem uvijek poslušan.³

³ Duhovni dnevnik, 26. 2. 1943.

SUBOTA NAKON PEPELNICE

Ljubav je ona sila koja spaja, koja zadužuje stvari i osobe. Uopće govoreći ono što ravna svijetom jest ljubav. Radi ljubavi pretrpi se koješta. Radi ljubavi majka polaže svoj života za svoje dijete, otac troši svoje sile radi ljubavi, koji gaje do svojih potomaca radi ljubavi, prekinute smrću, dijete trpi i žalosti se. Što je vuklo na groblje ono siročče, koje je bez majke ostalo? Što je činilo da iz njezinih usta izviru riječi ove pune ljubavi do one svoje majko? Ljubav i ljubav. Vapila je za majkom, jer ju je ova ljubila.

Istražujmo još po svijetu: što čini da ona djevojka zapašta svoju majku i svojeg oca, te se zatvara u jedan samostan, pa izlazi nakon što se je pripravila i potkovala raznim krepostima i ulazi u jednu bolnicu da ondje njeguje one ranjene, one sušičaste (bolest sušica – tuberkuloza), one gnjile. Ljubav, još ljubav! Koji je uzrok radi kojeg ono dijete napušta svoje rodno selo, pa se muči u školskim klupama..., izobrazuje se,..., hrabro se bori protiv zla. – Pa izlazi među narod da ga na put spasenja privide? Ljubav.

Što čini onako hrabrim onog mladića, koji žrtvuje život za svoju domovinu? Ljubav!

Uvijek ljubav.

Što čini svetim? Ljubav!- Bog i čovjek se sretnu na putu ljubavi, te se grle ova dva srca, koja se traže.

I. KORIZMENA NEDJELJA

Potreba vjere, ufanja i ljubavi. Vjera je početak svega: po vjeri moramo gledati sve stvari; po vjeri moramo sve suditi, u ufanju moramo uživati jer je stalno da će mi Bog pomoći i dati ono što je obećao. U ljubavi mora mi biti naslada: s ljubavlju sa svima postupati. U svakoj osobi moram vidjeti Krista. Velika je ljubav Krista do svih. „Prošao je čineći dobro i ozdravljajući sve.“ – Dj 10,38. To neka bude i moje djelo. Svima pomoći, „sve za sve“ radi Boga i spasa duša, bez ikakvog interesa. Tražiti moram samo Boga u svima: vjeru, ufanje i ljubav moram da propovijedam primjerom i riječju.

Moj Bože, sav Ti se prikazujem, sav Ti se darujem: sav hoću da sam Tvoj sada i uvijek. Tebi hoću da vjerno služim. Slava Tvoja i spas duša! Poniznost, požrtvovnost! Prikazat ću se sav za spas i mir našeg naroda! Misu ću prikazati za se: u zahvalu i oprostjenje grijeha i da isprosim jaku volju u poslušnosti Bogu! Prikazat ću je i za roditelje: za zdravlje svojeg milog oca, za moju predragu majku i sestre i brata. Spomenut ću se također svojih dobročinitelja, prijatelja, svih onih koji su mi se preporučili u molitvi.⁴

⁴ Duhovni dnevnik, 2. 4. 1943.

1. KORIZME: PONEDJELJAK

Molitva je svako djelo učinjeno Bogu na čast, bilo tjelesno ili duševno. Molitva je uzdizanje našeg razuma ili pameti k Bogu. Molitva je tada kad se čovjek udalji od ovozemaljskih stvari i od ljudi te se uzdiže Bogu i s njime razgovara... Ta molitva može biti i samo unutarnja, ali i izvanjska; ova se pokazuje u „formulama“, obrascima. Možemo imati posebne načine ili obrasce molitve, kao što je ona prekrasna formula, čista molitva, koju nas je naučio sam Isus Krist: „Oče naš, koji jesi na nebesima...“

Bog je stvorio tijelo i dušu. Oboje moraju Bogu služiti pa bilo gdje se nalazili i bilo u kakvom su poslu. A da to može imati jednu svrhu treba to izraziti, usmjeriti te imati uvijek tu dobru nakanu.

I najsitnije djelo naše, ako je k Bogu upravljeno, ima vrijednost te postaje molitva. Dakle, treba da je prisutna nakana! – Kada možemo izraziti tu svoju nakanu? Na početku svakog dana. A kako? „Sve što budem danas činio, neka bude Tebi na čast!“ – To je lako i svatko od nas može to učiniti. Od tada cijelo naše djelovanje jest uređeno i određeno za službu Božju. Sveti Pavao poručuje. “Ili jeli, ili pili, ili drugo što činili, sve na slavu Božju činite.“ (1 Kor 10,31). Razumije se: Bogu je na čast samo ono što je dobro!⁵

⁵ AP, Kauza, sv. 4, *Propovijedi*, str. 33-34.

1. KORIZME: UTORAK

Za koga se moliti? – Za sebe najprije. A i za druge! Za našeg bližnjega. Za onoga koji je dobar, ali i za onoga koji je zao. Da li pomaže naša molitva? – Sve je obećano molitvi: “Ištite i dat će vam se! Tražite i naći ćete! Kucajte i otvorit će vam se! Doista, tko god ište prima; i tko traži nalazi; i onomu koji kuca otvorit će se” (Mt 7,7).

Što može molitva učinjena za drugog dokazuje nam ovaj primjer. Milosrdna sestra se je u svojim svagdanjim molitvama sjećala studenata, i u vrijeme mature molila se za maturante, da bi oni izabrali ono zvanje na koje ih Bog zove. Mladi K. je dovršio svoju maturu, te se je dao na zabavu, na izlete da se tako iživi, nakon tolikog i teškog rada u naukama. – Nakana mu je bila postati odvjetnik. – Jedne večeri je imao jedno viđenje i vidio jedan obraz, čije se usne miču i nešto šaputaju i dvije ruke sklopljene u molitvi. Neke promjene osjetio je u sebi, povuče se u kuću i tu promatrao i prosuđivao o svome zvanju. Odluči pustiti svijet i ići u sjemenište: potom svećenik i biskup. – Kao biskup misio je jednog jutra u samostanu redovnica. Kod pričešćivanja prepoznao je u jednoj sestri onaj obraz koji je bio davno vidio one večeri. – Nakon mise htio je govoriti s redovnicama. No nedostajala je jedna, koja je bila u kuhinji. – Bila je baš ona koja se je (davne večeri) za nj molila. – Vidite koliko može molitva, koju jedan za drugog k Bogu uzdižemo!⁶

⁶ AP, Kauza, sv. 4, *Propovijedi*, str. 33-34.

1. KORIZME: SRIJEDA

O moj Bože i moj Stvoritelju, daj mi da upoznam svoje određenje, svoj divni, časni i uzvišeni cilj, koji jest: Tebi da služim, u službi tako velikog i ujedno tako milostivog Gospodara kao što si Ti. Ali i pouči me, kako ću uvijek vršiti Tvoju svetu volju ne pazeći na svoju vlastitu želju, na svoje samoljublje, niti na svoju sjetilnost. Daj mi da tražim samo ono što Ti hoćeš, i tako spasim svoju neumrlu dušu!

Djevice Marijo, Majko moja, daj mi pomoći u poznavanju volje Božje. Daj mi milost od Boga kojom mogu samo Bogu služiti i hvaliti ga. Daj da postanem vjeran službenik Božji. Da ne tražim sebe, nego samo Boga u svemu i u svima. Pomozi mi, pomozi. Svi sveti i svetice Božje, molite se Bogu za me!⁷

⁷ Duhovni dnevnik, 30. 8. 1942.

1. KORIZME: ČETVRTAK

Tražiti moram Tebe, moj Bože, uvijek i u svemu. Ti to zahtijevaš od mene, Ti mi to zapovijedaš. Živom vjerom moram Te uvijek osvojiti, uvijek biti uza Te, moj Bože, Ti me kušaš u toj stvari, Ti hoćeš iskušati me koliko valja moja vjera, moje ufanje, moja ljubav do Tebe. Nažalost ove sedmice, u ponedjeljak i u četvrtak, pokazao sam se slabim i malo vjernim. Nisam uzeo sasvim iz Tvojih ruku žalost i poniženja koja si mi poslao, već sam se jako uznemirio i tražio utjehu u stvorenjima. Išao sam prilično natrag u svojem savršenstvu. Moj Bože, oprosti mi i pomози mi. Daj da Te ja nikada više ne pustim. Daj da nadvladam samoga sebe te da postanem ponizan i strpljiv. Ti si, Isuse, bio ponizan i blag i strpljiv. Daj mi milost da naučim i ja biti takav. Umnoži mi vjeru, učvrsti ufanje i usavrši ljubav.

Sveta Marijo, Majko Isusova, postani mi zauvijek majkom a ja vjerni i odani Tvoj sin. Danas Te dakle smijemo zazivati svojom predragom Majkom. Majko moja, ne dopusti da ja, Tvoj sin, nikada više ne padnem u očajavanje, nego daj da trpim za Boga.⁸

⁸ Duhovni dnevnik, 11. 10. 1942.

1. KORIZME: PETAK

Krist je došao navijestiti radosnu vijest: Evanđelje: ljubav prema Bogu i bližnjemu. Najveća od svih stvari je ljubav (1 Kor 13, 13). Ljubav stoga postaje obilježje Kristovih učenika! “Gledajte kako se ljube”.⁹ - Kršćani koji ljube pogane i Židove: A danas! “Vidi kako se mrze! Kako je moguće da su udovi istog tijela neprijatelji?” u jednom smo duhu kršteni tako da tvorimo jedno tijelo i svi smo jednim Duhom napojeni.

Evo svećenika: plod ljubavi! On propovijeda ljubav i više: nezamislivo je kršćanstvo bez ljubavi prema bližnjemu. Za nas je jedan brat vidljivi Bog. “Bog je sve u svima” (1Kor 12, 6). – Ako netko kaže da ljubi bližnjega, a ne ljubi Boga, lažac je.

„Tko ne ljubi, ostaje u smrti” (1 Iv 3, 14).

Ljudi su postali oholi. „Svi traže svoje” (Fil 2,21?) – „Tko ljubi život svoj, izgubit će ga” (Iv 12,25). Zašto ne obraćamo više pozornosti Kristovim riječima? Želimo li dosegnuti nebo bez napora? Ne starajte se samo svaki za svoje, nego i za ono što se tiče drugih. - Nitko ne traži svoju korist nego druge. Egoizam; bolest našeg vremena je smrt ljubavi. Sebičnost sužava, smanjuje obzor, čini ljude zlima. Samo altruist ima široke poglede, velik je i otvoren.¹⁰

⁹ Usp. TERTULIJAN, *Apologet*, 39 § 7.

¹⁰ AP, Kauza, sv. 4, *Skice nagovora* (zabilješke) Miroslava Bulešića, bez naznake datuma, str. 101-105.

1. KORIZME: SUBOTA

Dani mi tako prolaze, a da ja ne ulažem sve svoje moći da se žrtvujem. U blagovaonici činim na svakome jelu koju malenu žrtvu, ali vidim da nije dosta. Tijelo mi se još protivi i to jako. Borbu još moćnu vodi protiv duha, a duša trpi i čuje posljedice: maleni grijesi.

Majko moja, daj da prezrem samog sebe, da budem sasvim Tvoj. Još ljubim samog sebe, još gledam na vanjštinu. To me veseli da me Bog odmah kazni za moju oholost ili težnjom za vanjštinom: ako u jutro počnem za tim težiti, onda (je stalno da) kroz dan odbijem poniženja. Nemam još srce otvoreno do svih.

Sv. Pavao me opominje u današnjoj poslanici, da nije ništa i sve njegovo, da ne vrijedi ništa ako nema ljubavi, i da se uzaludno muči, uzaludno propovijeda ako mu fali ljubavi, i ako to ne čini s velikom ljubavi [usp. 1 Kor 13,1-13]. Ljubav mi je potrebna, nužna. Daj da ljubim Boga, Majko moja, svim srcem svojim i svom dušom svojom, bližnjega svoga kao samog sebe. Pomozi mi, Majko.¹¹

Sv. Ivan od Križa: „Na koncu svega, mi smo stvoreni radi ljubavi... Cilj duhovnog života jest sjedinjenje duše s Bogom. Sjedinjenje po sličnosti u ljubavi. To se ostvari kada dvije volje – volja duše i volja Božja – postanu suglasne, kada kod jedne ne ostane ništa što bi se odupiralo drugoj.“

¹¹ Duhovni dnevnik, 7. 3. 1943.

DRUGA KORIZMENA NEDJELJA

Ljubav je tajna moć koja združuje ljude: muža sa ženom, oca i majku s djecom. (Ljubav). A izvor te ljubavi jest Bog – kako veli sv. Ivan. – „Bog je ljubav“ (1 Iv 4,16b), a gdje je ljubav ondje je Bog. Radi svoje neizmjerne ljubavi Bog nas je otkupio, Bog nas je uzdignuo i izvukao iz ponora u koji smo bili pali (iz grijeha). Ljubav će u Isusu doći do toga da će oglasiti: veće ljubavi nema nitko od one koja grije u sebi, oni koji dadu svoj život za svoje prijatelje (usp. Iv 15,13). I sv. Pavao nas opominje da nas je Krist ljubio do same smrti, do smrti na križu. – Evo, Isusa na Križu: ranjen, sav izmučen, žalostan prizor nebu i zemlji. Ne govori se tu o milosrđu čovječjem. Nije dosta da je tako Isus izranjen, ne još se vojnik kopljem u ruci približava križu i zabode ga u prsa Isusova te mu probode srce, iz kojeg poteče još zadnja kaplja krvi. – Isus nas je ljubio do kraja – kaže sv. Ivan (usp. Iv 13,1). Ništa se nije pošteđio već je sve velikogrudno dao. Ni srce nisu sačuvali cijelo. A srce je središte ljubavi. To srce je radi nas otvoreno i iz njega izvire sve milosti i kreposti. U njemu jedino je naše spasenje.

Naša dužnost je vratiti Isusu ljubav za ljubav. Tu ljubav dokazat ćemo u trpljenju, jer je i Isus po trpljenju svjedočio da nam hoće neizmjereno dobro.¹²

¹² AP, Kauza, sv. 4, *Skice nagovora* (zabilješke) Miroslava Bulešića, bez naznake datuma, str. 111.

2. KORIZME: PONEDJELJAK

Ono što si moram prebaciti jest: neprestana rastresenost! S rastresenošću opažam mlakost vršenja svojih staleških dužnosti, hladnoću u doticaju s vjernicima! Došao sam s tom nakanom i težnjom da približim što više duše, da ih k Bogu uputim.

Izabrao si me stadu svakome: da spašavam duše! Daj dakle da se ne štedim, već da se požrtvovno vladam i brinem za sve. Možda je moja najveća poteškoća i mana nadvladati oholost. Teško mi se je poniziti, teško mi je pristati na druge zahtjeve i želje. Osjećam u sebi taj boj: između duše i tijela, koje bi htjelo nadvladati; i slabo se snalazim.

Majko moja, Ti koja si bila ponizna kroz cijeli svoj život, nauči me poniznosti: daj mi tu milost, da živim skrovito u molitvi i požrtvovnosti; daj da ne težim za tim da se pokažem, da nadvisujem druge. U skrovitosti i u poslušnosti daj mi živjeti, i tako daj da tražim duše. Nauči me to i usadi mi takvo mišljenje i udijeli mi od Boga takvu volju. Moram biti uvjeren kako je uzaludno da se ja mučim, ako Bog ne blagoslovi. I Bog ne blagoslovi gdje nema poniznosti.

Majko, nauči me šutjeti i o svakom dobro govoriti, imajući veliko poštovanje do svih, bez razlike, i misleći da svatko ima svoje vrline, koje moram uzdignuti i pohvaliti. Tako ću moći živjeti u miru sa svima.¹³

¹³ Duhovni dnevnik, 13. 8. 1943.

2. KORIZME: UTORAK

Srž kršćanskoga života je u ovim dvjema zapovijedima: „Ljubi Gospodina Boga svojega iz svega srca svojega, iz sve duše svoje... Ljubi bližnjega svoga kao sebe samoga“ (usp. Mk 12,30-31). – Ljubav prema Bogu i ljubav prema bližnjemu nije samo riječ, već se ona mora ostvarivati u djelu – „Jer neće u Kraljevstvo nebesko ući svaki koji mi govori: Gospodine, Gospodine!, nego onaj koji vrši volju Oca mojega, koji je na nebesima“ (Mt 7,21). Ljubav prema bližnjemu nije samo riječ: djelima moramo to dokazati. U našem odnosu prema bližnjima mi dokazujemo da li smo kršćani, tj. da li slijedimo vjeru koju nam je usadio u srce Bog. I baš u ljubavi prema bližnjemu mjeri se naša ljubav prema Bogu. Tko govori da ljubi Boga, a mrzi brata svoga, lažac je, jer kako može ljubiti onoga koga ne vidi, kad ne ljubi onoga s kojim je uvijek u vezi.

Sv. Lovro je razumio te istine, po njima je uredio svoj život, u kojem se jasno očitovala ljubav prema Bogu i prema bližnjemu...

Imamo siromaha, nevoljnika, udovica; svi su oni naša braća, bliska braća, prema kojima moramo imati otvoreno srce i ruke. Njih trebamo pomoći. – Ako budemo živjeli po svojoj vjeri to ćemo i učiniti: jer ćemo mi biti sigurni da, prema riječi Isusovoj: „Ono što činite svojemu bližnjemu, meni činite.“¹⁴

¹⁴ AP, Kauza, sv. 4, *Propovijedi*, str. 78-79.

2. KORIZME: SRIJEDA

Ne treba nam nikakvih dokaza da je naš život na zemlji okružen svakodnevnim nevoljama, kroz koje čovjek prolazi, protiv kojih se bori i želi ih za svoj boljitak nadvladati. I s desna i s lijeva uvijek poteškoće: tamo onaj siromah, koji se bori gladan; tamo ono siročje, koje je okruženo žalošću, bijedom; tamo još ona majka u suzama nad grobom svojeg nesahranjenog sina; tamo onaj jadan otac zapušten od svih u svojoj starosti, još i onaj bolesnik na postelji stenje, gdje je pribit već mjesecima i mjesecima. To vidimo i proživljavamo svakim danom. Između toliko jada i nevolja, siljeni smo nekako pitati se: da li uopće ima što sreće. Možemo zaključiti da sreće nema na svijetu. A ipak naše biće teži za srećom. – dakle zašto trpljenje? Tko je kriv tomu?

Vjera nas uči da je uzrok svemu zlu grijeh. – Doista u raj u zemaljskom ljudima prije grijeha bilo je dobro. Kad je nestalo zlo poslije grijeha: iza grijeha morali su se mučiti, trpjeti (u znoju svoga čela pribavljat ćeš si kruh) i opet umrijeti (ako budete jeli... umrijet ćete!). Grijeh je postavio klicu u naš život, u naše tijelo: dok je prije grijeha naša narav sasvim bila podvrgnuta Bogu, po grijehu nastaje protivno. Zato borba u nama između dobra i zla. – Koja borba i danas traje. Zlo hoće da nadvlada, naša narav hoće da bude neovisna, zato se diže protiv Božjih prava.¹⁵

¹⁵ AP, Kauza, sv. 4, *Propovijedi*, str. 81-82.

2. KORIZME: ČETVRTAK

Pravednost zahtijeva da se zlo kazni, a dobro da se nagradi. – Svaki grijeh je uvreda Bogu; zato za svaki grijeh zaslužujemo kaznu. Otac kazni svoje dijete, kad je zločesto, nagradi ga kad je dobro. Tko je kriv da moramo trpjeti? Mi samo sa svojim grijesima. – Što nam je raditi? Sv. Ciprijan nas uči: „U takvom zlu nije dovoljno žaliti se, već povećajte vaše postove, umnožite vaše molitve, da razmnožite pravednost Božju“.

Ipak, nije uvijek istinito da se mora trpjeti, samo za grijeh – svakako za grijeh svoje. – Sveci, (su sveci iz tog razloga što su mrzili grijeh, što ga nisu činili), nisu mogli trpjeti za grijeh, kad ih nisu učinili. – A puno su trpjeli u svakom pogledu: i u siromaštvu, i u progonstvu, u bičevanju, u mukama, u mučeničkoj smrti. Zašto to? To je ono, tajna kršćanstva. Upravo ti, koji nedužno trpe proglašeni su od Isusa Krista „blaženima“. – Blaženi Vi koji ste siromasi, koji trpite, koji plaćete [usp. Mt 5, 1-11]. – Trpljenje je dakle put k blaženstvu. Trpljenje po Božjim nacrtima je put k spasenju! – Tko hoće biti moj učenik, neka uzme svoj križ i neka me slijedi [usp. Mt 16,24].¹⁶

¹⁶ AP, Kauza, sv. 4, *Propovijedi*, str. 81-82.

2. KORIZME: PETAK

Već skoro mjesec dana proživljavam veliku unutarnju krizu, što me čini, protiv moje volje, neraspoloženim i žalosnim, a ujedno, što mene samog čudi, i nervoznim. Uzroci su ovi: moj neuspjeh u odgoju sjemeništaraca, kako sam mogao [vidjeti] po anketi, koju sam postavio na svršetku školske godine đacima...

Postao sam grub, neuslužan, nevoljan, nemiran, koji put čak mrzim (ne duboko), prezirem, omalovažujem, kritiziram druge i starije, pa i poglavare, a i mlade. Nisam više onakav, kakav sam bio. Onda sam rastao, a sada propadam. U prošlosti, kao đak, imao sam svojeg duhovnika, njemu sam se znao povjeriti. I on mi je u svemu svojim savjetima pomagao. Kako sam bio na župi radeći oko tuđeg boljitka, radio sam i oko svojega..

Bože moj, što se ja bojim za sebe! Hoću li ustrajati u svome zvanju?! Neka duboka bojazan napunja mi dušu.

Komu, da povjerim svoje poteškoće? Samo Tebi, Bože moj! I Tebi, Majko moja! Ti vidiš moje duševne patnje i trzavice. Ovo Ti prikazujem! – Ako je malo to, daj mi još! „ovdje reži, ovdje žeži!“ Nek me se prezre! Nek me se zaboravi! Nek bude volja Tvoja! – Daj mi pomoći, da se u svojim teškim manama popravim.¹⁷

¹⁷ Duhovni dnevnik, 22. 7. 1947.

2. KORIZME: SUBOTA

„Učitelju, što moram činiti, da zadobijem vječni život?“ Upita Isusa zakonoznamac. „A on ga upita: što je pisano u zakonu? Kako čitaš? On mu odgovori: Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, i svom dušom svojom i svom snagom svojom i svim umom svojim; a svoga bližnjega kao samoga sebe... To čini i živjet ćeš.“ U tim dvjema zapovijedima se sadržava cijelo kršćanstvo i svako spasenje. Ljubi Boga nad sve, ljubi bližnjega kao sebe. Svim srcem treba Boga ljubiti, dakle ne ostaje druge stvari, koja bi nas mogla zadržavati. Ljubi se srcem. A ljubi ili voli se tolike stvari: roditelji vole svoju djecu, djeca svoje roditelje; svaki voli svoj život, svoje tijelo, svoje imanje, sve svoje. To sve se ljubi srcem. Kada imamo da izaberemo i da se odlučimo za Boga, treba sve to pustiti i prionuti uz Boga. Boga se držati sve ostalo pustiti? Svi ili cijeli smo za Boga. Ne može se biti razdijeljen, ne može se malo dati Bogu, malo našem tijelu, malo drugima. Ne! Sve za Boga, a preko Njega doseći do svega drugoga. A takvu ljubav ćemo mi pokazati kada budemo došli do toga, da smo spremni sve pustiti za ljubav do Boga: kada npr. u jednoj nesreći svi budemo znali reći Bogu: „Neka bude volja Tvoja“, kada budemo na Njega svaki dan i više puta na dan mislili, kada budemo poštivali njegove zapovijedi.¹⁸

¹⁸ AP, Kauza, sv. 4, *Propovijedi*, str. 35-37.

TREĆA KORIZMENA NEDJELJA

Tko će uzići na goru Gospodnju, tko će stajati na svetom mjestu njegovu? Onaj u koga su ruke čiste i srce nedužno! - Ps 24,3-4a. Tko će uzići na goru Gospodnju? Tko da ulazi u Tvoju Crkvu, u Tvoj hram, u Tvoj tabernakul? „Onaj u koga su ruke čiste i srce nedužno. Koji ne kune se varavo svojem bližnjem!“ Nevin, čist moram biti.

O Bože, oprosti mi, ako sam Te uvrijedio. Ne daj da Te u budućnosti vrijeđam ni malim grijehom. Daj mi srce čisto. Daj da postanem svet, da mogu što dostojnije Tebi prikazivati žrtvu Tvojeg Jedinca, da mogu obraćati na vjeru mnoge i mnoge duše. Daj da u svakom čovjeku vidim Tebe, daj da svakoga ljubim radi Tebe. Ja znam da ako ne ljubim, ništa ne činim; znam da ako mi fali ljubavi, sve mi fali; uvjeren sam da bez ljubavi ja ću u početku postati nedovoljno dobar svećenik, a s vremenom i slab. Zato, o Bože, daj mi ljubavi, ljubavi, ljubavi. Čisto srce daj mi, da mogu Tebi vjerno hvalu pjevati.

Klanjam Ti se, o Bože, prikazujem Ti se sav. Primi Ti ovaj maleni dar. Evo Ti moje srce. Ono neka bije za Tvoju čast i za spas duša.¹⁹

¹⁹ Duhovni dnevnik, 1. 9. 1942.

3. KORIZME: PONEĐJELJAK

Danas, kada radim za spas duša, možda koji put fali mi prave ljubavi. Bogu na slavu neka bude moj život i na spasenje mojih župljana. Hoću da proslijedim u svagdanjoj žrtvi za svoje stado. Bože, obrati srca i pameti župljana mojih, da oni Tebe spoznaju, slušaju i ljube. Koliko događaja, povoljnih i nepovoljnih, u tim dvjema godinama svećeništva!

Od prije Božića protivnici su se digli protiv mene, smatrajući moje djelovanje u apostolatu kao neku politiku. A ja sam činio samo svoju dužnost: učio sam djecu kršćanski nauk, sve sam pozivao na kršćanski život, na svetu misu, na svete sakramente. S djecom sam napredovao puno u nauku katekizma; učinio sam, da djecu malo oživim, i predstavu za ‘pust’. Sve to nije bilo po volji protivnika. Ništa za to. Ja sam učinio koliko sam mogao iz ljubavi za ovaj jadni mi narod. Moj Bože, opet Ti prikazujem svoj život! Neka bude Tvoja volja.²⁰

²⁰ Duhovni dnevnik, 11. 4. 1945.

3. KORIZME: UTORAK

A danas svećenik što čini? Zar ne nasljeđuju djelo otkupiteljsko Krista? Svećenik i danas prolazi kroz te ruševine čovječanstva „blagoslivljajući i čineći dobro“, stavljajući melem na rane jadnog čovjeka na umoru radi mržnje i stavlja mu na takvu bol lijek ljubavi, bratski briše suze žalosnima, prisvaja sebi jade i poteškoće vjernika, podiže svojom rukom propalog jadnika. Dijeli svima život, koji propovijeda, i svima kažiprstom kaže nebo, gdje je naša svrha; kopa u otvrdnutim srcima da nađu dušu, koju ljudi hoće zamoriti u sebi, svima propovijeda vjeru u Boga, u Krista, bez koje nema spasenja. Eto Vam ga svećenika. Eto Vam mladića: koji je svećenik, da žrtvuje za svoje grijehе i za grijehе naroda, eto vam učitelja, koji naučava pravi put poštenja i jedinog spasenja, koji rasvjetljuje pameti koje se nalaze u tami i zabludi, koji svima usađuje riječima i primjerom ljubav do Boga i do bližnjega, eto vam pastira, koji vraća svoje ovčice, vjernike, po spasonosnoj paši, koji ih čuva da neprijatelj pakleni ih ne zavede.

Je li svećenik dobrotvor svojeg naroda? Je li svećenik potrebno biće? Je li svećenik na korist ili teret narodu? Na ta pitanja neka svatko od Vas odgovori i neka se svaki osvjedoči da je svećenik uzet od naroda i postavljen za narod u onome što se tiče Boga, da Bogu žrtvuje za svoje i za grijehе naroda, da može poučiti koji ne znaju i koji lutaju, da može sve privesti k Bogu, kod koga nam je svima svršetak.²¹

²¹ AP, Kauza, sv. 4, *Propovijedi*, str. 16-19.

3. KORIZME: SRIJEDA

Eto mladomisniče postaješ znak kontradikcije. „Ovaj je evo **postavljen na propast** i uzdignuće mnogima u Izraelu“ (Lk 2,34). Tako je kazao sv. Šimun o Isus. To isto ti ja danas ponavljam. Bit ćeš na propast i na uzdignuće mnogima u narodu. Ti ćeš svima propovijedati spasenje ali mnogi Ti neće vjerovati. Time će Tvoje djelovanje i nauka Kristova biti na propast, jer sunce ostaje sunce makar ga slijepčevo oko i ne vidjelo. Nasuprot mnogi će se po Tebi obratiti i povratiti. Jedni su Isusa častili kako sina Božjega, drugi ga nazivali varalicom naroda, jedni ga mrzili i progonili, a drugi ostali mu vjerni do groba. Ta povijest Krista, to je povijest Crkve. To će biti i tvoja povijest. A tebi plemenita majko, ponavljam riječi starca Šimuna: „I tebi samoj probost će mač dušu...“ (Lk 2, 35). Mač žalosti i trpljenja.

Stavi svoj život na oltar Gospodnji, prikaži ga Bogu. Ta prikladna žrtva. A prikaži i našu žrtvu Bogu, prikaži je za sve, za žive i mrtve, za sv. Crkvu. Za taj nesređeni svijet, da taj narod željan istine i životnog prava, na čemu te svojim molitvama pratiti tako da tvoja i naša žrtva bude primljena od Boga svemogućega upućena na njegovu slavu, na našu i sv. Crkve.²²

²² AP, Kauza, sv. 4, *Propovijedi*, str. 16-19.

3. KORIZME: ČETVRTAK

Što je pir (gozba)? Jest djelo otkupljenja, što je Isus Krist izvršio. Grijeh je bio čovjeka udaljio i razdijelio od Boga i popravak se nije mogao izvršiti nego li od samog Boga: a to ujedinjenje mora biti usko i stvarno.

Što je haljina? Jest milost posvećujuća: taj dar Božji po kojem postajemo Božji, tj. djeca Božja, baštinici kraljevstva nebeskog... Postajemo tako stvarno slični Bogu: sveti, dobri... I bez takve haljine čovjek se ne može spasiti. Nema spasenja gdje nema svetosti, nema ulaza u nebo bez posvećujuće milosti.

Mjesto gdje se sačinjava taj pir (gozba?) jest Crkva Kristova: koja nam nudi jelo za dušu, svete zapovijedi, svete sakramente. Duša je otkupljena sv. sakramentima: sv. krštenje – početak života, na njemu dobijemo prvi put posvećujuću milost. – Možda po nesreći padnemo. Eto drugog sakramenta, sv. ispovijedi – pomirbenog sakramenta, te na istom dobijemo božanstveni život. Međutim, još nije dosta, treba da uzdržimo u sebi taj život. Eto nam hrane.

Euharistija: blagovanje tijela Gospodina našega Isusa Krista.²³

²³ AP, Kauza, sv. 4, *Propovijedi*, str. 52.

3. KORIZME: PETAK

Oluja na moru potresna je slika nevolja, što nas stižu na putu života. Kada na uzburkanom moru križaju munje i grme gromovi, a valovi se kao brda pjene i buče, onda probljedi i hrabar mornar pomišljajući na smrt.

I naše srce zadržće od straha, kada nam se nad glavom nadviju crni oblaci nevolja, kada nas bolest obori na postelju, ili kad siromaštvo, neuspjeh u poslu uništi prijašnje bogatstvo ili kada smrt nemilo ugrabi drago nam čeljade. Dršće, strepi, onda bol boli srce u nama kao i u apostolima, kad ugledaše smrt u bijesu valova.

Ali i nama, kao negda apostolima, govori Spasitelj: „što ste strašljivi, malovjerni?“ (Mt 8,26). Zašto se plašite tereta križa? Zar ne dolazi svaka nevolja od Boga? Zar ne vodi Bogu? U sreći i obilju lako nestane misli na Boga i na vječnost, onda tražimo svoje nebo na zemlji, a ne gore, pa zaboravljamo na najpotrebnije: spas duše za sudbonosnu vječnost.

Sv. Ivan Zlatousti: „Ako ti Bog dadne dar da činiš čudesa, to ti sigurno daje nešto veliko, ali ne tako veliko kao onda kada ti nevolju šalje. Za danim čudesima ti si dužan Bogu zahvalnost, ali po nevoljama postaje Bog tvojim dužnikom, jer ti mora po svojem obećanju dati za to neizmjernu nagradu.“²⁴

²⁴ AP, Kauza, sv. 5, *Propovijedi* (1944. – 1946. Bilježnica s nacrtima i skicama za propovijedi), str. 15-17.

3. KORIZME: SUBOTA

A kolika je razlika između današnjih obitelji i Nazaretske?! Koliko nesloge između muža i žene, svekrve i nevjeste, koliko malo ili skoro ništa poslušnosti djece pred svojim roditeljima. Kako se vratiti na zajedništvo? Sv. Pavao nam dolazi u pomoć svojim naukom: „Braćo, kako Božji izabranici, sveti (po krštenju) i ljubljani, budite od srca milosrdni, blagi, ponizni, dobrotivi, strpljivi. Podnosite jedan drugoga, i kao što je Gospodin nama oprostio tako i vi praštajte jedan drugome, ako tko ima kakvu tužbu protiv drugoga. Nada sve pak imajte ljubavi, koja je veza savršenstva.“ (Kol 3, 12-13).

Budite milosrdni, imajte veliko srce, goruće srce jadan prema drugome. Ti mužu prema svojoj ženi, ti ženo prema svojem mužu, imajte blago, ponizno srce jedan prema drugome; još budite dobrotivi i strpljivi a ono što se najviše broj „imajte ljubavi“.²⁵

²⁵ AP, Kauza, sv. 5, *Propovijedi* (1944. – 1946. Bilježnica s nacrtima i skicama za propovijedi), str. 8-10.

ČETVRTA KORIZMENA NEDJELJA

Uzaludan bi bio naš život, uzaludna naša djela, naše trpljenje, naše veselje - kad ne bi imali vjere. Blago nama, braćo, koji imamo živu vjeru. Zahvalimo se Bogu što se je udostojao nas pozvati za Kristom, da budemo uz Krista u mucima i u uskrsnuću. Jer po vjeri možemo, dapače moramo nadjačati sve poteškoće, sve neprilike! Vjera nam je usađena u srce od dragoga Boga. I „sve što je rođeno od Boga“ – kaže sv. Ivan – „pobjeđuje svijet“. U svetom krštenju mi smo se „rodili od Boga“. Dakle možemo i moramo pobijediti svijet, tj. moramo biti nad svijetom i svjetovnom taštinom. Sve što je na svijetu: požuda je tijela, požuda očiju i oholost života – veli sv. Ivan (usp. 1 Iv 2, 16).

Naša vjera je ta pobjeda koja pobjeđuje svijet. „Tà tko to pobjeđuje svijet ako ne onaj tko vjeruje da je Isus Sin Božji?“ – veli sv. Ivan (1 Iv 5,5)... Što je ova vjera dublja i što više oživljava dušu, tim se savršenije uzdiže nad svijet i nad sve što je prolazno.

Zahvalimo se dakle Bogu za taj dar, za taj biser, koji je postavio u naše srce, za tu svjetlost koju je htio da bude u našem razumu. Bez vjere mi smo nesretni, osobito u današnji dan.²⁶

²⁶ AP, Kauza, sv. 4, *Propovijedi*, str. 12-15.

4. KORIZME: PONEDJELJAK

Moj Bože razumijem opomene, koje mi daješ. Stroge naredbe mi predstavljaš, hoćeš da svučem starog čovjeka i da obučem novoga; „koji je po Bogu stvoren u svetosti“. Razumijem te dakle: „Govori, Gospodine, sluga tvoj sluša“. Govori mi još i pouči me. „Koji se posvećuju Božanskoj službi, moraju biti savršeni u kreposti.“ – govoriš mi po sv. Tomi; i po sv. Bernardu: „treba izabrati kreposne ljude, a ne iskušavajući“. Straše me ove riječi, jer se osjećam nepripravnim, nedostojnim. Ali nešto sam ipak naučio: žrtvovao sam se u jelu, pilu, kršio sam ljenčarenje, molio sam i žrtvovao se za dobro svoje nebesko i za bližnjega.

„Ako pak Duhom usmrćujete tjelesna djela, živjet ćete, životom milosti sada i životom slave u budućnosti.“ I još po sv. Augustinu „Ovo je naš zadatak u ovom životu: tjelesna djela duhom nadvladavati, umanjivati, zauzdavati, usmrćivati.“

Po sv. Baziliju opominješ me: „Potrebno je da onaj koji je kršten u smrt Gospodinovu, bude suobličen njegovoj smrti, to jest da bude ubijen grijehu, samome sebi i svijetu...“

Za Te, moj Bože, hoću da uzdišem, za te da radim, za Te da se žrtvujem. „Ti si moja baština. Ti ćeš mi vratiti moju baštinu.“²⁷

²⁷ Duhovni dnevnik, 30. 8. 1942.

4. KORIZME: UTORAK

Slatka i lijepa riječ je „čistoća“. Divno je biti čist na tijelu, a divnije na duši. Imati srce čisto, to neka bude moje djelo. O Bože, Ti me hoćeš čista, Ti hoćeš da moje srce bude sasvim za Te, da se ono ne dijeli sa nikakvim drugim srcem. Tvoja volja nije da ja oženim [jednu] ženu, nego da oženim Tvoju Crkvu. Ti me želiš imati uvijek uza se, Ti hoćeš sa mnom dijeliti svoje veselje i svoju dobrotu. Hoćeš me čista.

Sada se ćutim okrijepljen i oduševljen i već od sada Ti dajem svoje srce, svoju dušu, svoje tijelo, svoju čistoću. Primi je, da ja nekako zadovoljim za grijehе, koji se dandanas osobito čine protiv Tvoje kreposti. Oprosti sinku svome, oprosti! Opet me krijepi primjerom sv. Augustina, koji se bojao da neće moći biti uzdržljiv, te pričinu mu se, kao da čuje mnoštvo djevice koje su govorile: „Što? Mi to mogosmo, a ti zar ne možeš? I mi smo bili od tijela i krvi kao i ti. Što ne može slaboća ljudska, to može milost Božja.“ Vjerujem da me neće Bog pustiti bez svoje milosti nijedan čas mojega života. „Dosta Ti je milost moja“ rekao je Gospodin Apostolu naroda, kad ga je ovaj žarko molio, da ga oslobodi od tjelesne napasti. Ne ostaje mi drugo nego vjerovati, ufati se, ljubiti Boga i onda sve će mi biti lako. Moći ću i ja s Apostolom reći: „Sve mogu u Onome koji me jača“ (Fil 4,13). Ali moram činiti sve što mogu, i onda Bog će mi sigurno doći u pomoć.²⁸

²⁸ Duhovni dnevnik, 2. 9. 1942.

4. KORIZME: SRIJEDA

Komu da se obratim, o Bože, nego Tebi, da se s Tobom posavjetujem i da se Tebi otvorim. Nema stvora, kojemu bih ja mogao povjeriti svoje poteškoće. Ne, nema ga. Nema srca koje bi razumjelo moje srce, koje bi prodrijetlo u nj, te ga smirilo. Nema ga, ne! ... O moj Bože, koliko strpljivosti moram imati, i sve mirno gledati; i očekivati jedino od Tebe poboljšanje i pomoć u radu.

Među ljudima nema ljubavi, nego mržnje i prezira. Svi se straše istine, svi je skrivaju, dapače more u svojoj nutrini, jer ih svijet straši. Nema prave istine na svijetu. Jedina istina si Ti, o Bože, koju ljudi neće da spoznaju. Čuo sam danas kako Te i djeca zanemaruju, pače i vrijeđaju. Što je to? Ta što može čovječanstvo: opstojati bez Tebe i protiv Tebe raditi? Jadni čovječe, kamo udaraš glavom, gdje išteš mir i veselje i blagostanje! Bez Tebe, o Bože, nema ništa. Tko je uza Te, on ima sve.²⁹

²⁹ Duhovni dnevnik, 29. 9. 1942.

4. KORIZME: ČETVRTAK

Svjetlost je najljepše stvorenje Božje, jer bez svjetlosti uopće ne bismo ni upoznali ljepotu. Sve bi nam bilo crno, mučno pred očima. – Kršćanska vjera je kao svjetlost – veli sv. Ivan Zlatousti: kao što svijeća rasvjetljuje kuću, tako je i naša duša rasvijetljena od vjere, da tako ona može upoznati duhovne stvari.

Sv. Augustin: Ti si me poznavao, Gospode, tvoja riječ „neka bude svjetlost!“, odjeknula je snažno u ušima mojega srca, i bi svjetlost... ja sam vidio svjetlost, upoznao sam Tvoj glas, rekoh: „Zaista, Gospode, Ti si moj Bog!“³⁰

³⁰ AP, Kauza, sv. 4, *Propovijedi*, str. 62.

4. KORIZME: PETAK

Što nam može svijet koristiti? Baš ništa! On nas nije dostojan! Tko zna da je dijete Božje, ne može cijeniti ni ljudske časti ni ljudska dobra – veli sv. Ciprijan. Budući da smo rođeni od Boga uzdignimo se nad svijet i nad njegova dobra i interese. Naše temeljno načelo neka bude: Nemojte se izroditi i nemojte napustiti uzvišene i plemenite misli da ste djeca Božja. – Pobjedit ćemo svijet, „jer sve što je od Boga rođeno, pobjeđuje svijet“ (1 Iv 5, 4). Naša vjera je ta pobjeda koja pobjeđuje svijet. „Tà tko to pobjeđuje svijet ako ne onaj tko vjeruje da je Isus Sin Božji?“ – veli sv. Ivan. Ima ljudi koji se ravnaju i žive samo po svojim osjetilima. A ima i ljudi koji se u svemu ravnaju po svojem razumu. Ni jedni ni drugi ne poznaju uzvišenosti ni bogatstva kršćanskog života. Samo ga oni poznaju, koji žive vjeruju u Isusa, Sina Božjega, i u ovoj vjeri traže samo ono što je i Isus tražio. Njihov je najveći cilj i najuzvišeniji ideal, da stupaju stopama Isusovim i da slijede Onoga koji je „Put, Istina i Život“ (Iv 14, 6) i „u komu je sve blago mudrosti i znanja“ – veli sv. Pavao (Kol 2,3). Oni ljube sve koje je Isus ljubio. Oni izabiru ono što je Isus izabrao: dragovoljno siromaštvo, trpljenje, križ, poniznost pred Bogom, odricanje. To je plod duboke i žive vjere u Isusa Sina Božjega. Što je ova vjera dublja i što više oživljava dušu, tim se savršenije uzdiže nad svijet i nad sve što je prolazno.³¹

³¹ AP, Kauza, sv. 4, *Propovijedi*, str. 12-15.

4. KORIZME: SUBOTA

Moj Bože, daj da nadvladam svoj egoizam, da izađem iz sebe, da zaboravim na sebe, da napustim sebe i da tražim Tebe i bližnjega; i sebe, ali u Tebi. Omekšaj moje srce. Učvrsti moju volju, raširi moje grudi gorućom ljubavlju do Tebe. Daj da ljubim: da tražim ne sebe i svoje, već Tebe i ono što je drugoga. Daj da se ponizujem i žrtvujem što više. Daj mi dobre i odlučne volje. Ne mogu se još sasvim nadvladati u žrtvovanju kod jela. Daj, pomози!

„Hic ure, hic seca!“ [Ovdje pali, ovdje sijeci!]; samo daj mi uživati Tvoje kraljevstvo. Kriste, pomози mi! Sv. Andrija te ljubio, Kriste. Ljubio je Tvoj križ, za njim je žudio uvijek i kad ga je vidio za sebe pripravna, uskliknuo je: „Zdravo Križu, slatki Križu“, daj da na tebi umrem, jer na tebi je umro i Onaj koji me je spasio. Sretna tebe, sv. Andrija, kad si tako razumio Kristov Križ. Isprosi mi od Boga barem malo ljubavi do trpljenja. Tvoj križ neka se usadi u moje srce i neka vlada u njemu i nad njim. Moji uzdasi, moja ljubav neka budu upravljani Tebi, „blaženi Križu, vjerni Križu“. Kriste, daj mi ljubavi. Daj da postanem lud za trpljenjem i poniženjem. Tvoj sam. – Majko moja, Ti me vodi Isusu, govori Ti za me s Njim, savjetuj me u mojem djelovanju. Usadi mi u srce sinovsku ljubav do Tebe i daj da dođem do toga da Ti se sav posvetim da više ja ne raspoložem sam sobom, nego Ti sa mnom.³²

³² Duhovni dnevnik, 29. 11. 1942.

PETA KORIZMENA NEDJELJA

Nemojte se pustiti odvesti od nikoga iz vaše vjere, jer će vas vjera jedina spasiti, kao i sve ljude.

„Pravedno“ da uvijek živo nastojimo svakome svoje dati: Bogu, bližnjemu, sebi, tijelu, duši, naravi i milosti. „Pobožno“, tj. vođeni djetinjim duhom prema Bogu, prema mudrom, jakom, svemoćnom, i ljubljenom Ocu na nebu. Živimo pod okom Gospodnjim, u društvu s Njime, u prijateljstvu Njegovom. Njemu se obratimo kao što se maleno dijete obraća svojoj majci i ocu, za svaku stvar: on će nam sve dati, ako nam je korisno za zdravlje i spas duše. Tako ćemo čekati „blaženu nadu, dolazak slave Velikoga Boga i Spasitelja našega Isusa Krista“ (Tit 2,13).

Zašto smo na svijetu? Možda da se ubijamo, da se mrzimo? da oštetimo jedan drugoga? Tako nam govori svijet. Mi kao kršćani, vjerni kršćani, moramo odvažno kazati: da se ljubimo, da se pomognemo! I tako mora biti. Pjesnik Kranjčević kaže: ljubav nas mora voditi na svijetu, inače će nam sve faliti. I sv. Tereza od Malog Isusa veli: „Na sudu Božjem pitat će te se: Što si ljubio i koliko si ljubio. Jedino djela ljubavi pratit će te u vječnost.“³³

³³ AP, Kauza, sv. 5, *Propovijedi* (1944. – 1946. Bilježnica s nacrtima i skicama za propovijedi), str. 2-6.

5. KORIZME: Ponedjeljak

Isus je kazao u Evanđelju: U mojem kraljevstvu veliki su postali maleni. Tko je veći neka služi manjim, jer su svi sinovi istog Oca koji je na nebesima.

Sv. Augustin je kazao: „Učinio si nas za se i otpočinit ćemo samo u Tebi.“ Kršćani su pogriješili kada su htjeli učiniti ljude na svoju sliku i priliku, a ne na Božju sliku i priliku. Niti Isus nije rekao: „Budite kao ja“, nego „budite kao vaš Otac koji je na nebesima.“ Svaki put kad se nalazimo u blizini čovjeka trebamo poštivati savjest njegovu, i ako bi bila pogrešna, to je moja obaveza kao kršćanina.

Čovjek je mješavina nemoći i auto suficijencije. Čovjek kao po nagonu odbija što je savršeno, je u bojazni da ne bude zgnječen ili da nije u stanju pronaći rješenje za svoje probleme. Zato je potrebno biti pažljiv da ne ranimo nikoga, da ne postanemo nametljivi, da ne ponižavamo, da ne vladamo. Čovjek, iako često želi biti slobodan, jako lako dozvoljava da od drugih bude podjarmljen, jer se boji svoje slobode, jer se boji svoje odgovornosti kao i Adam u zemaljskom raj. Zapovijed Isusova u sv. Evanđelju nije: „Vladajte“, nego „Ljubite se međusobno.“³⁴

³⁴ AP, Kauza, sv. 4, *Skice nagovora* (zabilješke) Miroslava Bulešića, bez naznake datuma, str. 122.

5. KORIZME: UTORAK

Krist je stekao svoju slavu i pobjedu svojim trpljenjem, svojom mukom, svojom smrću. Tako moramo učiniti i mi. „Ako tko želi biti moj učenik, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom“ (usp. Lk 14, 27). „Ja sam put!“ (Iv 14,6). – To je ono što i mi trebamo učiniti. Ili smo kršćani ili to nismo. Nema polovične vjere, ne može je biti. Ako smo kršćani moramo biti vjerni učenici Kristovi. S Kristom, slijedeći Krista moramo i mi nositi svoj križ, veći ili manji.

Povjermimo se Kristu. On nam ponavlja bez prekida iz sakramenta svoje ljubavi: „Dođite k meni svi vi koji ste umorni i opterećeni, ja ću vas okrijepiti!“ (Mt 11, 28). Pođimo k njemu svi: i vi majke koje ste u boli, vi supruge, vi očevi, vi djeco – obratite se Kristu. On je izvor za svaku pomoć. I dok smo u boli Krist će nam ponoviti: „Adhuc modicum, još malo! I onda će završiti!“ – Povežimo se uz Krista živom vjerom, čvrstim pouzdanjem i sinovskom ljubavlju prema njemu. Tako ćemo biti sigurni da ćemo doći do slave. – A onaj dan kada se On vrati u istoj slavi u kojoj ga opisuju ona dva anđela koja su sišla s neba, tada ćemo i mi doživjeti kako smo uzneseni na nebo, dok budemo čuli one slatke riječi: „Slugo dobri i vjerni, uđi u radost Gospodara svoga!“ (Mt 25, 21).³⁵

³⁵ Vjekoslav MILOVAN, *Miroslav Bulešić, svjedok Kristov*, Pula, 2006., str. 157-160.

5. KORIZME: SRIJEDA

Srčanosti, dušo moja, Bog ti daje još kušnja, da budeš pripravnija na djelo na koje te pripravlja. Izbaci iz sebe žalost i tugu: ti si za Boga i za Njega treba da trpiš.

Majko moja, sutra ću se sasvim Tebi posvetiti, sav ću se Tebi darovati: dati i izručiti svoju dušu, svoju žalosnu dušu, svoja djela, svoje zasluge, izručiti ću Ti svoje tijelo sa svima osjetilima. Prikazat ću Ti svoja bogatstva, svoje imanje, svoje roditelje, svoje sestre i svojeg brata, svoje rođake, svoju... Sve ću predati u Tvoje ruke. Združen s Tobom, bit ću združen s Kristom, s Bogom.

Predat ću Ti svoja poniženja, koja su, hvala Bogu, dosta mnogobrojna; svoja trpljenja, koja su također dosta velika, svoje poteškoće; izručit ću Ti časti, koje bi me mogle nakititi premda nedostojnog.

Sav ću postati Tvoj, da budem sav Kristov, Božji. Opraštam već od sada svima koji su me uvrijedili. Od srca pitam Boga pokajanje i oprostjenje grijeha. Ali, Majko, Ti moraš mi pomoći. Vodi me uvijek i nadahnjui me u onome što moram učiniti! Majko, pogledaj me kako sam žalostan! Hvala Bogu!³⁶

³⁶ Duhovni dnevnik, 7. 12. 1942.

5. KORIZME: ČETVRTAK

Majko moja, evo me ovdje pred Tobom. Razmatram Tvoju dobrotu i Tvoju darežljivost prema meni. Ti si mi puno i puno pomogla u mojem životu. Hvala Ti. Ti si mi dobra i prelijepa Majka. Ti me zazivlješ k Sebi, Ti želiš da ja budem sav Tvoj. Svijet vrijeđa Boga, Ti hoćeš da se zadovolji za sve te uvrede te želiš da se ja postavim potpuno u Tvoju službu, da Ti se sav posvetim. Neću da budem škrt, već širokogrudno i od svega srca darujem Ti se sada i zauvijek. Hoću da živim u Tebi, za Tebe s Tobom, da mogu živjeti tako s Kristom, za Krista, u Kristu Bogu. U Tvoje ruke, Majko, postavljam svoju dušu sa svim njezinim moćima; Tebi darujem sve svoje zasluge, svoje molitve, svoja dobra djela, svoju čistoću, svoje poteškoće, svoje odnošaje prema drugima; Tebi prikazujem svoje tijelo i svoja sjetila.

Sav hoću da budem Tvoj. Hoću da se žrtvujem svaki dan za Tebe. Slatko Srce Marijino, srce moje Majke, budi spasenje moje. Kad sam dakle sav Tvoj, čuvaj me i brani kao stvar i svojinu svoju. Od sada unaprijed dakle hoću da živim s Tobom, za Tebe, u Tebi!

Tvoj sam. Primi me, Majko! Svaki dan hoću da molim za obraćenje grešnika i po nakani Tvojeg Presvetog Srca. Neka se po svem svijetu Tebi pjeva slava. Molit ću po nakani Sv. Oca Pape i cijele Crkve.³⁷

³⁷ Duhovni dnevnik, 8. 12. 1942.

5. KORIZME: PETAK

Činilo mi se je da se je moja duša i ja sav preobrazio, da neće više moja narav dolivati: a evo, opet puno poteškoća i velikih poteškoća. Dođe mi napast da ne vjerujem u Tvoju pomoć, moj Bože! Ali kako se nađem utučen. Daj mi puno vjere, moj Bože. Moja čistoća, koji put je u pogibli! Majko moja, Tebi izručujem taj dragulj, da mi ga Ti uvijek očuvaš.

Okusio sam ipak slast duhovnog očinstva. Približio sam duše, čuo sam ih, utješio ih, po Tvojim sv. milosti! Daj mi, Bože, puno ljubavi do svih duša. Daj da ne živim nego li za Te i za njih, u velikoj ljubavi. Preporučujem Ti osobito jednu dušu, za koju sam žalostan, jer se bojim da će se izgubiti. Očuvaj me, Bože, od svakog grijeha u ispovijedi, daj da ne tražim ništa izvan zdravlja duše! Odstrani od mene svaku znatiželjnost!

O sv. Tijelo Isusovo, budi mi u pomoći i budi mi jakost. Sv. Krvi Isusova, operi me od svake ljage, neka se moja krv pretvori u Nju, i neka tako teče po svim žilama za Boga i bližnjega!³⁸

³⁸ Duhovni dnevnik, 23. 5. 1943.

5. KORIZME: SUBOTA

Eto Križ! Krist je prorekao svima: „mene su progonili i vas će progoniti“ (usp. Iv 15,20). Učenik nije veći od učitelja. A što je držalo apostole združene s Isusom, jakima do smrti? Vjera, živa vjera!

Za njih je bila sporedna stvar spasiti tijelo. Glavna je bila duša! Oni su se hrabro borili za Krista. Danas uživaju plaću pravednika! – Krist nas je ljubio. Mi mu moramo vratiti! Krist je dao svoj život za svoje učenike! Veće ljubavi nema... (usp. Iv 15, 13).

I mi prolazimo kao putnici po ovoj suznoj dolini. I mi nosimo prtljagu svojih mana i pogrešaka; i mi imamo dušu, koju moramo dnevno čistiti da se tako spasimo. Svima je ta dužnost i djetetu, i mladiću i djevojci, i mažu i ženi.³⁹

³⁹ AP, Kauza, sv. 5, *Propovijedi (1944. – 1946.)*, Bilježnica s nacrtima i skicama za propovijedi, str. 99-100.

CVJETNICA

Čitamo u Starom Zavjetu kako Mojsije u pustinji podiže mjedenu zmiju, u koju tko pogleda ozdravi (usp. Br 21, 9).

Slika Križa: „Evo drvo Križa, na kojem je spasenje svijeta visjelo“. (*Iz obreda na Veliki Petak, Klanjanje križu*).

Križ je znak našeg spasenja; drvo u raji zemaljskom: propast; drvo na Golgoti: spasenje. Za one koji imaju vjere ima jedan znak utjehe. Raspelo, koje im veli: „Ja sam pretrpio premnogo za te!“ Eto svjetlo koje rasvjetljava naše dane! Po njemu dobivamo smisao naših patnja i trpljenja, smisao našeg zemaljskog bivstvovanja. U tolikoj nesreći sveta mati Crkva diže visoko jedan znak: Križ, koji moramo voljeti, koji će nas krijepiti. To je ono „slatko drvo“, na njemu su slatki čavli, koji „nose teret slatki taj“.

O Križu, jedino naše ufanje, pozdravljamo te, Ti dobrima umnoži milost, a slabima satri krivicu. Štiti, Gospodine, puk svoj znakom sv. križa od zasjeda svih neprijatelja, da ti ugodno služimo i da ti prijatan bude naš život, koji ti danas prikazujemo za sve naše vjernike, za sve naše zarobljenike, za sve koji su daleko. Neka sveti Križ, bude nama i njima znak utjehe u njihovim nevoljama, znak spasenja i izbavljenja, iz sadašnjih patnja i trpljenja, škola mudrosti za budući njihov život, kada iskušani u trpljenju svi se budemo združili sa svojimima kod kuće. – To te molimo. To nam podijeli. Amen.⁴⁰

⁴⁰ AP, Kauza, sv. 4, *Propovijedi*, str. 44-45.

SVETI TJEDAN: Ponedjeljak

Tebi dakle treba da služim u poniznosti. Tvoj sam. Za Tebe sam.

Ako se pitam: zašto sam ja zapravo na ovom svijetu? Moram priznati da svojim mislima, riječima i djelima ne odgovaram pravo na to pitanje. A što zar nije čovjek stvoren, da Boga, svoga Gospodina hvali, iskazuje mu poštovanje i da mu služi?! Ja sam stvoren; jednom nisam bio ništa. Od Boga potječem, od Boga sam sav, ja posve pripadam Bogu. Onda što hoćeš od mene učiniti, o Gospodine? Reci mi, ponovi mi!

Gospodin: Sinko, ja Te hoću svećenikom svojim, ja te hoću svetim svećenikom, ja hoću da mi ti dušom i tijelom služiš, da budeš uvijek uza me, da vršiš ono djelo koje sam ja počeo. Ti se pusti meni u ruke, ti slijedi moje napatke i moje savjete, ti meni služi svim srcem i svom dušom. Zato si ti stvoren. „Sinko moj, daj da s tobom činim što ja hoću, jer ja znam, što je za te najpodesnije“ (T. KEMPENAC, *Nasljeduj Krista*, glava 17, br. 1.).⁴¹

⁴¹ Duhovni dnevnik, 30. 8. 1942.

SVETI TJEDAN: UTORAK

Kako si milo Ti govorio, o Bože, u Psalmu 84,2: „Kako su mili stanovi tvoji, Gospodine nad vojskama!“ Oh da, duša moja ne želi nego to prebivalište: u Tvojem stanu, kod Tvoga oltara. „Duša mi gine i čezne za dvorima Gospodnjim. Srce moje i tijelo kliču Bogu živomu.“ Veseo sam da Ti mogu služiti uvijek, da sam od Tebe izabran, da mogu Tebi hvalu pjevati dok sam živ. Duša moja leti na Tvoj oltar, da ondje postane hostija s Tvojim Sinom. Ja hoću da umrem pred nogama Tvojega namjesnika, biskupa, za Tvoju slavu i spas duša, Tebi se posvećujem. Sve moje veselje, sva moja čast je u Tebi, na Tvojim oltarima. „Žrtvenici Tvoji, Gospodine nad vojskama, Kralju moj i Bože moj!“

Blaženim proglašuješ, o moj Bože, one koji Tebi hvalu pjevaju: „Blaženi koji prebivaju u Domu tvome slaveći te bez prestanka.“ Još blaženim nazivaš one koji su se svega odrekli i ne traže ništa izvan tvoje časti, tvoje službe. Vjerujem u Tvoje riječi, Gospodine, i osjećam se okrepljen njima. „Dok se sprema na svete putove, u dolini suza na mjestu koje si odredio.“ Onaj koji je u Tvojjoj svetoj službi, živi i na ovom svijetu kao da je na nebu, živi s Tobom povezan i sjedinjen. Ništa ga ne odvraća od Tebe, već sve veselo i strpljivo podnaša za Tebe.⁴²

⁴² Duhovni dnevnik, 31. 8. 1942.

SVETI TJEDAN: SRIJEDA

Hvala Ti, svemogući, vječni i predobri Bože, za sva dobročinstva, koja si mi kroz ove dane učinio. Hvala Ti za savjete, za upute, za rasvjetljenja razuma, za sve. Ti si bio predobar sa mnom. Oprosti mi, Bože, ako ja nisam odgovorio na Tvoje milosti. Ta znaš kakav sam. Oprosti mi, oprosti. Darujem Ti se širokogrudno sav. Tvoj sam! Primi me! Svega se odričem za Tebe. Za Tebe sam. Primi me! Pomozi mi svojom svetom milosti sada i uvijek: daj da ja budem vjeran Tvoj službenik. Daj da Ti pribavim što više časti, daj da obratim veliko mnoštvo duša, u poniznosti, u čistoći, u **poslušnosti**. Daj da ne padnem nikad u ikakav grijeh.

Presveto Srce Isusovo, iz ljubavi prema meni probodeno, ja Ti se prikazujem da Te tješim. Daj mi jakosti da puno trpim za Boga i za duše; daj mi velike, neizmjerne ljubavi prema svakoj duši. Daj da se ne obazirem na žrtvu. Daj da se uvijek sjećam, da sam od sada [i] ubuduće na svijetu zato da trpim. Pomozi mi, pomozi!

Sveta Djevice, Majko moja ljubazna, Ti koja si bila čista, poslušna, vjerna, svrni svoj blagi pogled na ovog sina koji se naziva Tvojim. Ne gledaj na njegove uvrede, oprosti mu i izmoli kod Boga pomoći za njega, da bude čist na duši i tijelu, poslušan uvijek, vjeran svojem zvanju. Majko, u ruke se Tvoje predajem. Nemoj me nikada napustiti!⁴³

⁴³ Duhovni dnevnik, 2. 9. 1942.

